

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Jeg kan nu oplyse, at de gennemførte undersøgelser bl.a. har vist, at antallet af ledige, der i 1983 var beskæftiget på statslige og statsstøttede museer, udgjorde ca. 1050 til en samlet lønudgift på ca. 45 mill. kr.

Flertallet af de beskæftigede, nemlig 683, har været ansat efter arbejdstilbudsordningen, og for langt hovedparten af disse var ansættelsen på museet førstegangstilbud om beskæftigelse. De foreslåede ændringer i loven om arbejdstilbud til ledige skulle således kun i mindre omfang berøre det arbejde, der udføres på museerne i henhold til denne ordning.

Selv om de ledige, der i 1983 var beskæftiget på museerne efter jobkabelsesordningen, udgjorde et mere begrænset antal, nemlig 103, vil ændringer i denne ordning kunne blive af langt mere vidtrækkende betydning for museernes muligheder for i fremtiden at blive inddraget i beskæftigelsesprojekter. Jeg finder det derfor tilfredsstillende, at det forslag til lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v., som skal afløse jobkabelsesloven, og som for nylig er blevet fremsat i folketinget, sigter imod en fortsættelse af beskæftigelsesprojekter på museerne.

Det kan i den forbindelse oplyses, at formuleringen »statslignende institutioner« i lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 2, er indsat i lovtæksten for at sikre, at også de museer, der ikke er statsinstitutioner, selv kan oprette beskæftigelsesprojekter.

Endvidere nævnes museerne i lovbemærkningerne til § 2 som typiske samarbejdspartnere med kommuner ved oprettelsen af beskæftigelsesprojekter.

Desuden fremhæves museerne i bemærkningerne til § 6 som eksempler på institutioner, der kan opnå forhøjet statslig støtte til beskæftigelsesprojekter. På den baggrund er det min opfattelse, at der også efter de foreslåede ændringer i beskæftigelseslovene vil være gode muligheder for at yde væsentlige tilskud til museerne og dermed muliggøre løsning af vigtige museumsopgaver, som ellers ikke kunne gennemføres, samtidig med at der gives dem, der beskæftiges på museerne, meningsfyldt og udviklende arbejde.

Jeg har derfor tiltro til, at også beskæftigelseslovene fortsat vil kunne være medvirkende til, at der på bedste måde tages vare på Danmarks kulturelle værdier.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om specialundervisning for voksne. (Finansiering af institutioner, der varetager lands- eller landsdækkende funktioner).

(Fremsat 10/4 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Det er unægtelig en af de mindre sager, der er på dagsordenen i dag. Den socialdemokratiske folketingsgruppe har ikke nogen problemer med at give undervisningsministeren hjemmel til at skaffe et finansieringsgrundlag for de institutioner, der er tale om, og vi synes egentlig, at det er en lille smule beklageligt, at amterne ikke har kunnet blive enige om en frivillig aftale.

Men jeg har alligevel et par spørgsmål til ministeren. I bemærkningerne til forslaget står der, at hjemmelen indtil videre vil blive benyttet til fordel for materialelaboratorier for blinde og døve med virkning fra 1. januar 1985. Kan ministeren give nogen vurdering af, hvad man senere hen kan finde på at bruge en sådan lovhjemmel til?

Det andet spørgsmål hænger sammen med henvisningen i forslaget til, at det er en del af regeringens moderniseringsprogram, og hvor der formuleres noget vagt om, at man kunne forestille sig en vis salgspris på materialerne. Jeg vil gerne sikre mig, at der ikke sker nogen forskydning imellem betalingen for materialerne for øjeblikket og i fremtiden, altså at det ikke bliver dyrere for brugergrupperne, i dette tilfælde hovedsagelig kommunerne.

Hvis disse spørgsmål kan besvares rimeligt tilfredsstillende, har vi som sagt ikke nogen problemer med at give den lovhjemmel.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative folketingsgruppes vegne give tilslutning til dette forslag. Jeg har forstået, at såvel Amsrådsforeningen som de to implicerede amter er positivt indstillet, og jeg kan som den forrige ta-

[Karen Højte Jensen]

ler beklage, at man ikke selv har kunnet klare dette her inden for sine egne områder.

Hanne Severinsen (V):

Efter at have hørt de to foregående talere er det lidt svært for mig på venstres vegne at tilføje ret meget andet. Jeg kan også kun beklage, at man virkelig er nødt til at lave et sådant forslag; det burde amterne selv have kunnet finde ud af.

Vi kan tilslutte os.

Ebba Strange (SF):

Det er en succesrig dag i dag. Der er også tilslutning fra SFs side til det foreliggende forslag. Jeg er selvfølgelig lidt nysgerrig efter at få at vide, hvilke amter det er, der ikke har kunnet finde ud af at indgå denne aftale. Det ved jeg ikke om vi kan få løftet sløret for; ellers må jeg vel leve uden at vide det. Jeg synes også, det er for dårligt, at de ikke har klaret det.

Jeg havde også kun et enkelt spørgsmål, og det er et af dem, som fru Jytte Andersen stillede, nemlig hvad der egentlig ligger i det dér med salgsprisen for materialerne, altså om man har tænkt sig en ny ordning. Men bortset fra det er der som sagt også tilslutning fra os.

Sværke (RV):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Ole Vig Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne give tilslutning til det foreliggende forslag. Vi havde nu gerne set, at amtskommunerne selv havde løst den opgave, som de nu pålægges ved dette lovforslags gennemførelse. Det havde været mest naturligt og havde nok været den bedste løsning.

Vi vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Bente Juncker (CD):

Ja, man kan beklage, at amtskommunerne ikke selv har kunnet løse dette finansierings-spørgsmål for materialelaboratorierne efter særforsogets udlægning. Det er imidlertid tilfældet, og der må derfor skabes lovhjemmel også i lov om specialundervisning for voksne til, at det bliver muligt at fastlægge regler for bidrag til dækning af udgifterne.

Det forekommer CD naturligt, at alle amter yder en passende andel uanset specialfunktionens art, og vi kan tilslutte os det foreliggende forslag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Det må da være en god dag i dag for undervisningsministeren, for VS synes også, at det er helt rimeligt, at udgifterne skal dækkes af samtlige amtskommuner, ikke bare de kommuner, hvor institutionerne ligger.

Pia Kjærsgaard (FP):

Da det drejer sig om ganske små justeringer, og da en gennemførelse efter lovforslagets tekst ikke har administrative eller økonomiske konsekvenser, kan også fremskridtspartiet tilslutte sig forslaget.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige tak for den brede tilslutning og vil kort søge at besvare de spørgsmål, fru Jytte Andersen stillede. Hun spurgte, om denne hjemmel ville blive brugt til forskellige andre ting senere hen. Svaret er, at § 4, stk. 4, kommer til at hedde:

»For specialfunktioner, som udøves af institutioner, der varetager lands- og landsdelsdækkende funktioner, kan undervisningsministeren fastsætte særlige regler om fordelingen af udgifterne mellem amtskommunerne.«

I bemærkningerne står der:

»Den vil indtil videre kun blive udnyttet til fordel for materialelaboratorier.«

Men der kunne jo senere være andre specialfunktioner, som kom i samme klemme, og i så fald er der altså her en hjemmel.

Hvad angår henvisningen til regeringens moderniseringsprogram, kan man sige for det første, at den er unødvendig, for det er en hel selvfølge, at man skal tilstræbe en ordning, som i et vist omfang pålægger især de amtskommuner, der bruger ordningen, at betale.

Jeg kan også oplyse, at denne del såvel som alt, hvad der står i dette forslag og dets bemærkninger, har været tiltrådt af Amtsrådsforeningen, så der skønnes ikke at være nogen som helst problemer.

Der har været gjort nogle syrlige bemærkninger om amtskommunerne. Jeg vil nu gerne se det fra den lyse side og takke for, at

[Undervisningsministeren]

der i enighed har kunnet fremsættes et sådant forslag, som har den utrolige kvalitet ved sig, som står beskrevet i næstsidsste linje, nemlig, at det ikke har nogle administrative eller økonomiske konsekvenser. Hvornår har folketingets formand set noget lignende præsteret af et forslag her i tinget?

Formanden:

Jeg vil ikke give mig ind i besvarelser af spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension. (Omlægning af samordningsfradraget).

Af Erik B. Smith (S) m.fl.
(Fremsat 22/2 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Finansministeren (Palle Simonsen):

Som bekendt har det af socialministeren nedsatte pensionsudvalg i sin betænkning af 30. november 1984 behandlet spørgsmålet om samordningsfradraget i tjenestemandspensioner. På baggrund af, at udviklingen i stigende grad er gået i retning af, at ægtefæller søges behandlet som selvstændige økonomiske individer, har pensionsudvalget fundet, at ægtefællens sociale pension ikke længere skulle medføre fradrag i tjenestemandspensionen, og at samordningsfradraget for ægtefæller, der begge oppebærer tjenestemandspension,

fordeles på de to tjenestemandspensioner og ikke som hidtil beregnes og trækkes i den største tjenestemandspension.

Med de erfaringer, som samordningsfradragets administration har givet anledning til gennem årene, har pensionsudvalget endvidere foreslået, at der ikke længere sker fradrag i tjenestemandspensionen i de tilfælde, hvor den pågældende eller ægtefællen ikke ønsker at søge om folkepension, og at der skulle nedsættes en særlig arbejdsgruppe til behandling af tekniske og praktiske forhold i forbindelse med, at samordningsfradraget skulle omlægges til at blive fradraget ved udbetalingen af den sociale pension.

Pensionsudvalgets forslag har været fremlagt for tjenestemændenes centralorganisationer til drøftelse i forbindelse med aftaleforhandlingerne tidligere i år, uden at der nåedes nogen afklaring. Det nu fremsatte lovforslag fra socialdemokratiet skal vel ses som et forsøg på en udmøntning af de af pensionsudvalget fremsatte tanker om samordningsfradraget.

Forholdet er imidlertid det, at specielt forslaget om afskaffelsen af samordningsfradraget på basis af ægtefællens sociale pension indebærer en betragtelig merudgift, der for hele det offentlige område er opgjort til 420 mill. kr., så uanset at forslaget på længere sigt nok bør gennemføres, må jeg understrege, at en merudgift af størrelsesordenen 420 mill. kr. sammenholdt med den statsfinansielle situation, som vi befinder os i, ikke giver mulighed for en gennemførelse af forslaget på nuværende tidspunkt, medmindre der kan peges på andre former for finansiering. En sådan finansieringsmodel vil sandsynligvis betyde nedsættelse af andre ydelser på pensionsområdet.

I den forbindelse kan jeg minde om, at pensionsudvalget har nævnt mulighederne af at inddrage størrelsen af tjenestemændenes ægtefællepensioner i overvejelserne. Det bør i givet fald forudsættes, at en sådan finansieringsmodel er forsvarlig ud fra en samlet pensionsmæssig synsvinkel.

Uden i øvrigt at gå ind i en udførlig gennemgang af det fremsatte forslag skal jeg dog sige, at det af pensionsudvalget foreslåede tekniske udvalg til undersøgelse af forholdene i forbindelse med omlægningen af samordningsfradraget til et fradrag ved udbeta-